

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ДДТУ

від 22.09.2022 року, протокол № 9

Голова вченої ради, в.о. ректора

 Віталій ГУЛЯЄВ

«22» 09 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ
ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
у ДНІПРОВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Кам'янське
2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає порядок здобуття вищої освіти за дуальною формою.

1.2. Дуальна форма здобуття освіти в університеті (далі - ДДТУ) передбачає здобуття освіти шляхом поєднання навчання осіб у ДДТУ з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі – суб'єкти господарювання) для набуття певної кваліфікації на основі договору.

1.3. Метою впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти є підвищення якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Основними завданнями навчання за дуальною формою є:

- зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу зі збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;
- забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;
- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;
- посилення ролі роботодавців та фахових об'єднань у системі підготовки кваліфікованих кадрів від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;
- модернізація змісту освіти з метою приведення їх до відповідності сучасному змісту професійної діяльності;
- підвищення рівня конкурентоздатності випускників ДДТУ в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до навчання.

1.4. Права, обов'язки здобувачів вищої освіти та суб'єктів господарювання під час організації здобуття вищої освіти за дуальною формою визначають закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про зайнятість населення», Кодекс законів про працю, Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу та іншими нормативно-правовими актами.

1.5. У цьому Положенні терміни вжито у такому значенні:

Координатор дуального навчання від університету – посадова особа університету, яка відповідає за організацію навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти та призначається ректором університету.

Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання – посадова особа, яка відповідає за організаційно-методичний супровід навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти та призначається керівником суб'єкта господарювання.

Куратор дуального навчання – науково-педагогічний працівник університету, який контролює виконання індивідуального навчального плану дуального навчання і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття вищої освіти та призначається ректором університету.

Навчання за дуальною формою - це форма організації освітнього процесу для здобувачів вищої освіти очної форми навчання, що здійснюється на основі встановлення рівноправного партнерства університету та суб'єкта господарювання, що володіє ресурсами, необхідними для здійснення практичного навчання здобувачів вищої освіти на робочому місці в поєднанні з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору, з метою набуття останніми досвіду практичного застосування набутих компетентностей та їх адаптації в умовах реальної професійної діяльності.

Наставник дуального навчання – кваліфікований працівник суб'єкта господарювання, який керує навчанням здобувачів вищої освіти на робочих місцях відповідно до програми практичного навчання на робочому місці та призначається керівником суб'єкта господарювання.

Інші терміни вживаються у значеннях, що визначені Законом України «Про вищу освіту» та іншими нормативними документами.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Університет приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти на основі досліджень ринку праці та визначає перелік освітньо-професійних програм, за якими навчання за дуальною формою є доцільним.

2.2. Ініціювати організацію навчання за дуальною формою можуть суб'єкти господарювання та здобувачі вищої освіти.

2.3. Ректор університету призначає координатора дуального навчання від університету для забезпечення організації навчання за дуальною формою та ефективної комунікації між всіма зацікавленими сторонами.

2.4. Для організації здобуття вищої освіти за дуальною формою можна залучати суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітньо-професійних програм і які можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів вищої освіти.

2.5. Діяльність суб'єкта господарювання щодо організації практичного навчання здобувача вищої освіти на робочому місці під час здобуття вищої освіти за дуальною формою не потребує ліцензування.

2.6. Здобуття вищої освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до освітньо-професійних програм університету. Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою відображаються в навчальних планах спеціальностей.

2.7. Університет відповідає за реалізацією освітньо-професійної програми в повному обсязі. Суб'єкт господарювання, що є партнером організації дуальної форми здобуття вищої освіти, відповідає за реалізацію програми навчання на робочих місцях, визначеної у договорі.

2.8. Університет має право організовувати навчання за дуальною формою для здобувачів вищої освіти, які навчаються за очною формою та виявили особисте бажання, а також пройшли відбір у суб'єкта господарювання. При переході на дуальну форму здобуття вищої освіти за здобувачем вищої освіти зберігається джерело фінансування, стипендія та пільги, якщо такі є.

2.9. Процедура відбору здобувачів вищої освіти для навчання за дуальною формою реалізують суб'єкти господарювання спільно із університетом.

2.10. Університет має право організовувати навчання за дуальною формою для груп чи окремих здобувачів вищої освіти з метою забезпечення їх індивідуальної освітньої траєкторії.

2.11. Для організації здобуття вищої освіти за дуальною формою використовують різні моделі:

- інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів протягом тижня в університеті, інша частина тижня – на робочому місці);
- блочна модель: навчання в університеті та на робочому місці за блоками (2 тижні, місяць, семестр);
- часткова модель: частина навчання на робочому місці покривається за рахунок навчання у навчальних центрах;
- інші.

2.12. Відносини між університетом, суб'єктом господарювання та здобувачем вищої освіти з усіх питань організації навчання за дуальною формою регулюють це Положення, договір про здобуття вищої освіти за дуальною формою.

2.13. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньо-професійної програми, обліковується у кредитах ЄКТС і має становити не менше 30% від загального обсягу кредитів. Контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці здійснюють спільно суб'єкт господарювання та університет.

2.14. Облік виконання обсягу освітньо-професійної програми за дуальною формою здійснюють відповідно до Положення про організацію освітнього процесу Дніпровського державного технічного університету.

2.15. Оцінювання результатів навчання за дуальною формою здобувача вищої освіти здійснює університет спільно із суб'єктом господарювання.

2.16. Підсумкову атестацію здобувача вищої освіти за дуальною формою освіти здійснюють у формі захисту кваліфікаційної роботи. Тематику кваліфікаційної роботи погоджують із суб'єктом господарювання.

2.17. Інформація про здобуття вищої освіти за дуальною формою має бути відображена у документах про вищу освіту (додаток до диплома).

2.18. Інші питання, пов'язані з організацією дуальної форми здобуття вищої освіти, визначає університет у частині, що не суперечить вимогам законодавства.

3. ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

3.1. Підставою для організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти є заява здобувача вищої освіти очної форми або, у разі недосягнення повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників, успішне проходження здобувачем вищої освіти процедури відбору, яку реалізують суб'єкти господарювання спільно із університетом, та підписання тристороннього договору і трудової угоди.

3.2. Після підтвердження наміру від суб'єкта господарювання щодо організації здобуття вищої освіти за дуальною формою з конкретним здобувачем вищої освіти, університет готує тристоронній договір про дуальну форму здобуття вищої освіти і спільно із суб'єктом господарювання розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план. Якщо суб'єкт господарювання, з яким укладено тристоронній договір, не має потужностей для забезпечення виконання частини навчального плану щодо навчання на робочому місці в повному обсязі, університет та суб'єкт господарювання можуть домовитись про співпрацю із іншими суб'єктами господарювання чи навчальними центрами для забезпечення здобувачеві вищої освіти умов для виконання освітньо-професійної програми та індивідуального плану.

3.3. Укладання тристороннього договору про дуальну форму здобуття вищої освіти передбачає укладання із здобувачем вищої освіти трудового договору.

3.4. Переведення здобувачів вищої освіти на дуальну форму здобуття вищої освіти здійснюється, як правило, до початку навчального семестру, або протягом 14 календарних днів від його початку, за наказом ректора університету.

3.5. Форма та зміст поточної та семестрової атестації здобувачів вищої освіти визначає університет спільно із суб'єктом господарювання відповідно до вимог освітньо-професійної програми.

3.6. У разі переведення здобувача вищої освіти на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття вищої освіти за здобувачем вищої освіти зберігається джерело фінансування освітньої послуги (бюджет, контракт за власні кошти, контракт за кошти третьої особи).

3.7. У разі переведення здобувача вищої освіти, що навчається за кошти державного бюджету, на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття вищої освіти за здобувачем вищої освіти зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій згідно з чинним законодавством.

4. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

4.1. Для університету:

4.1.1. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти за обраними освітньо-професійними програмами університет приймає відповідні внутрішні документи, призначає координатора навчання за дуальною формою від університету, може створювати необхідні структурні підрозділи.

4.1.2. Координатор дуального навчання від університету:

- організовує пошук та попередній відбір суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітньо-професійних програм і може забезпечити формування програмних результатів навчання;

- ініціює та реалізує переговорний процес з суб'єктами господарювання щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти;

- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з суб'єктами господарювання щодо партнерства в організації здобуття вищої освіти за дуальною формою;

- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо особливостей та переваг здобуття вищої освіти за дуальною формою;

- координує організацію відбору здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти, та погоджує їх персональний склад з суб'єктами господарювання;

- організовує обговорення із суб'єктами господарювання змісту відповідних освітньо-професійних програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;

- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів;

- готує та погоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття вищої освіти;

- забезпечує безперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;

- ініціює та контролює призначення куратора дуального навчання для кожного здобувача вищої освіти за дуальною формою;

- координує роботу кураторів дуального навчання;

- контролює проведення позапланового інструктажу здобувачів вищої освіти з безпеки життєдіяльності в разі переходу на навчання за дуальною формою;

- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти і вносить пропозиції ректору щодо її поліпшення.

4.1.3. Куратор дуального навчання:

- формує індивідуальні навчальні плани, враховуючи потреби суб'єкта господарювання;
- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;
- підтримує постійну комунікацію зі здобувачем вищої освіти та представниками суб'єкта господарювання (зокрема, наставником дуального навчання) з метою вчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання освітньо-професійної програми в повному обсязі;
- за потреби ініціює внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти.

4.1.4. Університет за потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам суб'єктів господарювання, які задіяні в організації навчання за дуальною формою.

4.1.5. Університет може звертатися до суб'єктів господарювання із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників.

4.1.6. Для контролю якості навчання університет має проводити регулярні зустрічі із суб'єктами господарювання (не рідше одного разу на рік) та забезпечити зворотній зв'язок від здобувачів вищої освіти за участі куратора про відповідність теоретичної та практичної частин програми навчання на робочих місцях.

4.1.7. Університет забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою за участі представників відповідних суб'єктів господарювання.

4.2. Суб'єкт господарювання:

- може звертатися до університету з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття вищої освіти;
- може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітньо-професійних програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітньо-професійних програм у порядку, визначеному законодавством;
- призначає координатора дуального навчання від суб'єкта господарювання для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти та ефективної комунікації із університетом;
- призначає здобувачеві вищої освіти наставника дуального навчання з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців;
- проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці здобувачів вищої освіти на виробництві;
- контролює забезпечення здобувачів вищої освіти необхідними предметами та засобами праці;
- створює умови для підвищення професійного рівня працівників, які здійснюють навчання здобувачів вищої освіти на робочому місці (наставників);
- організовує погодження тристоронніх договорів про дуальну форму здобуття вищої освіти та відповідні індивідуальні навчальні плани;

– надає можливість стажування на виробництві педагогічним та науково-педагогічним працівникам університету;

– пропонує здобувачам вищої освіти за дуальною формою укладання / продовження трудового договору після завершення навчання.

4.3. Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання:

– відповідає за співпрацю із університетом з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньо-професійної програми, за якою навчатимуть за дуальною формою та індивідуальних навчальних планів;

– бере участь у відборі здобувачів вищої освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття вищої освіти за відповідними освітньо-професійними програмами;

– супроводжує реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньо-професійної програми та індивідуального навчального плану;

– забезпечує безперервну комунікацію із університетом;

– здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів вищої освіти у структурних підрозділах суб'єкта господарювання;

– бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

4.4. Наставник дуального навчання:

– здійснює керівництво навчанням здобувачів вищої освіти у відповідності до програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану;

– сприяє адаптації здобувача вищої освіти до робочого місця;

– бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти за дуальною формою спільно з уповноваженими представниками університету;

– може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів вищої освіти на робочих місця, в тому числі на базі університету.

5. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Фінансування навчання за дуальною формою здійснюють коштом державного бюджету, коштом юридичних (фізичних) осіб, коштом суб'єктів господарювання та інших джерел, не заборонених законодавством.

Заступник голови НМР

Олена ГЛУЩЕНКО

Начальник навчального відділу

Людмила ДОБРИК

Голова студентського
парламенту ДДТУ

Ілля БЕЗЦІННИЙ